Р Е Ц Е Н З И Ј А

НА РАКОПИСОТ „МАЛОЛЕТНИЧКО КАЗНЕНО ПРАВО - СКРИПТА” ОД АВТОРИТЕ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР Д-Р ЛАЗАР НАНЕВ И ДОЦЕНТ Д-Р ОЛГА КОШЕВАЛИСКА, ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр.1102-79/4 од 160. редовна седница на Наставно-научниот совет на Правен факултет, одржана на 8.5.2018 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

– академик Владо Камбовски, Македонска академија на науките и уметностите и редовен професор на Правен факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје;
– проф. д-р Гордана Лажетиќ, редовен професор на Правен факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје,

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис „**МАЛОЛЕТНИЧКО КАЗНЕНО ПРАВО - СКРИПТА**” од **авторите Лазар Нанев и Олга Кошевалиска,** наменет за студентите на прв циклус студии на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Правен факултет го поднесува следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Општи податоци за ракописот: скриптата „Малолетничко казнено право“ по предметот Малолетничко казнено право, наменета за студентите на правни студии во VIII семестар на модул Казнено право, со неделен фонд на часови 3+2+1 со 8 ЕКТС, е во согласност со наставната програма по овој предмет и ја опфаќа наставната материја за студиската програма за којашто е наменета.

Податоци за обемот ракописот: Содржината на ракописот, кој е наменет за издавање на скрипта по предметот Малолетничко казнено право, е претставена на вкупно 63 страници со 124 фусноти и повеќе од 70 извори на литература. Материјалот е пишуван во А4 формат, со нормален проред. Употребен е фонт Arial, со големина на буквите 11. Ракописот е подготвен според стандардната методологија, која е во согласност со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” - Штип. Ракописот по обемот и содржината ги задоволува критериумите за скрипта и кореспондира со бројот на часови на предметот Малолетничко казнено право на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Скрипта или друго учебно помагало што обработува иста содржина досега не е објавена на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

Краток опис на содржината: Ракописот е напишан на лесен, едноставен и разбирлив јазик за студентите. Материјата во скриптата е конципирана во шест поглавја, а секое поглавје обработува важна тематика за малолетничкото казнено право и тоа: првата глава е воведна за правдата за децата, втората се однесува на основниот поим на детето како сторител на кривично дело, третата го обработува односот на адолесценција со деликвенцијата, четвртата го елаборира историскиот развој на положбата на детето во кривичното право, петтата ги листира меѓународните инструменти релевантни за приодот при санкционирање на децата и шестата глава е стожерна и го опфаќа системот на санкции кои можат да се изречат спрема деца.

Во првото поглавје е даден *Вовед во правдата за децата и детското престапништво*, при што се објаснети основните поими врзани за институтот „правда за децата“. Во оваа глава на краток, сумарен начин се дадени и основните карактеристики на детското престапништво.

Во второто поглавје е разработен поимот на дете од кривично-правен аспект односно како субјект и странка во кривичната постапка. Прво се дадени детерминантите кои го определуваат поимот дете и тоа: возраста, биолошките и психолошки детерминанти, а потоа е даден еден компаративен преглед на стекнувањето на кривичната одговорност во САД и Европа. Во вториот дел од ова поглавје е дефиниран поимот дете согласно со релевантното македонско казнено законодавство, при што се опфатени сите четири категории: дете во ризик, категории на деца коишто подлежат на кривична одговорност, дете жртва на кривично дело и помлад полнолетник.

Во третото поглавје е елабориран односот на адолесценција и деликвенција и се определени старосните граници во периодот на детството.

Во четвртото поглавје е даден еден краток и сумарен историски развој на положбата на детето во кривичното право и постапка, при што овој дел е разделен на развој на положбата на детето сѐ до XX век, понатаму малолетничкото казнено право по XX век и, конечно, современиот развој на детето во казненото право. На крајот од ова поглавје е даден еден преглед на компаративните трендови во правдата за деца.

Петтото поглавје обработува тематика особено важна за современата правда за децата, а тоа се меѓународните инструменти кои се релевантни во однос на системот на санкции кои можат да им се изречат на деца, при што се опфатени оние меѓународни инструменти на ООН и Советот на Европа кои извршија силно и изразено влијание на моделирањето на македонското малолетничко казнено законодавство.

Последното, шесто, поглавје се однесува на системот на санкции коишто можат да се изречат спрема деца и тоа започнувајќи од општите правила на Закон за правда за децата, понатаму видовите на санкции спрема деца и тоа: од воспитните мерки: укор и упатување во центар за деца, мерки на засилен надзор и заводските мерки, понатаму алтернативните мерки, мерките на безбедност и казните коишто можат да бидат изречени. Исто така, даден е приказ на спецификите на воспитните мерки, на условите за изрекување на казни, на општите одредби кај казнувањето и на дејството на сите санкции, нивната евиденција и условите за рехабилитација.

ЗАКЛУЧОК

Материјата обработена во ракописот со наслов „Малолетничко казнено право" од проф. д-р Лазар Нанев и доц. д-р Олга Кошевалиска ги задоволува потребите на Наставниот план и програма по предметот Малолетничко казнено право за студентите на прв циклус правни студии на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип.

Наставните единици се елаборирани системски и прегледно, што е основен предуслов студентите да можат лесно да ја следат и разберат суштината на предвидената содржина врзана за санкционирањето на децата кога ќе се јават како сторители на дејствија кои со закон се предвидени како кривични дела. Според начинот на елаборирање на материјата, ова учебно помагало ги исполнува сите стандарди за публикување, поради што сметаме дека ќе им биде од голема корист на студентите на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип во совладувањето на овој предмет.

Поради тоа, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип ракописот „Малолетничко казнено право" од проф. д-р Лазар Нанев и доц. д-р Олга Кошевалиска да биде издаден како скрипта за студентите на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев" во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Академик д-р Владо Камбовски, редовен професор, с.р.
Д-р Гордана Лажетиќ, редовен професор, с.р.